
Landbruksplan for Bardu kommune

Del II Tiltaksplan revidert 2009

INNHALDSFORTEGNELSE - DEL II TILTAKSPLAN

5. TILTAK	3
5.1 Jordvern og egnethet - bosetting og eiendomsstruktur	3
5.2 Skogbruk	4
5.3 Tradisjonell produksjon i jordbruket	5
5.3.1 Tiltak som berører alle produksjoner	5
5.3.2 Kumelkproduksjon	6
5.3.3 Sauehold	6
5.3.4 Spesialisert storfekjøttproduksjon	7
5.3.5 Geit	7
5.4 Ekstra tiltak som følge av interkommunalt landbruks -samarbeid med Salangen kommune	8
5.5 Kulturlandskapet	9
5.6 Rekruttering	9
5.7 Landbruksbaserte tilleggsnæringer	9
5.8 ELAV - prosjektet	10

5. TILTAK

"Jeg er derfor så fri å mene, at så vilkårlig som alt ligger an i verden i dag, må det bli et sterkt jordbruk som blir Bardudalens ryggrad framleis"

Johan Elverum 1959, herredsaagronom i Bardu 1922-1962.

Tiltaksdelen er et eget avsnitt, fordi den ønskes rullert og presentert for kommunestyret årlig. De prioriterte tiltaka skal gjennomføres i planperioden for å oppnå målsettingene, og skal bidra til en effektiv bruk av de økonomiske og personelle ressursene. Med dagens ressurser må vi konsentrere oss om utvalgte tiltak. Øvrige tiltak kan tas opp etter hvert som de prioriterte tiltakene er kommet i gang. Foreslåtte tiltak kommer i tillegg til ordinære arbeidsoppgaver på avdeling landbruk, og dette setter begrensninger på hva som kan gjennomføres hvert år.

5.1 Jordvern og egnethet - bosetting og eiendomsstruktur

- a) Fradeling på tun skal normalt ikke forekomme.
- b) God, dyrka jord som egner seg til maskinell drift samt dyrkbar jord i de mest aktive bygdene skal ha sterkt vern.
- c) Det åpnes for fradeling av boligtomter opp til 20 daa der de ikke kommer i konflikt med dagens eller framtidig landbruksdrift
- d) Annonsering av fradelte tomter på www.bardu.kommune.no
- e) Være positiv til deling av landbrukseiendom når fradelt areal selges som tilleggsareal til bruk i drift, om driftsmessig forsvarlig.
- f) Legge til rette for eierskap som erfaringsmessig fører til en forsvarlig langsiktig ressursbruk, blant annet ved å
 - Stimulere til at flere ubebodde eiendommer selges.
 - Unngå sameie (flere eiere av samme eiendom). Dette skal vurderes strengt ved konsesjonssøknader.
 - Håndheve boplikten strengt på alle landbrukseiendommer ved konsesjonssøknad. Etter konsesjonsloven §1 og § 9 ledd nr 2 er bosettingshensynet et forhold det skal legges særlig vekt på.
 - Driveplikten kan oppfylles ved at arealet leies bort som tilleggsjord til annen landbrukseiendom. Det er ei forutsetning for at driveplikten er oppfylt ved bortleie at leieavtalen er på minst 10 år om gangen uten høve for eier til å si den opp i leietiden jfr. Jordlovens § 8 andre ledd første og andre punktum.

-
- g) For å opprettholde arealet med dyrka jord, skal det etableres en "Jordbank" der grunneiere kan melde inn ønske om leie eller utleie av areal. Annonsering på www.bardu.kommune.no
 - h) Stimulere til utbygging av bredbands- og mobildekning på bygdene for å sikre bedrifter og bosetting nødvendig infrastruktur
 - i) Landbruksmyndighetene i Bardu kommune skal vektlegge bosettingshensynet og tilstrebe de beste og mest hensiktsmessige driftsmessige løsningene ved konsesjonsbehandlinger jfr. §§ 1 og 9 i Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom.
 - j) Kommunen skal være positive til søknad om konsesjon ved kjøp av tilleggsareal, men den kan avslås om den ikke kan sies å oppfylle ovenfornevnte kriterier.

Ansvarlig: Avdeling landbruk i samarbeid med avdeling plan og utvikling

5.2 Skogbruk

- a) Furumoene, plantefelt og øvrig skogareal på høy og middels bonitet som egner seg for maskinell drift skal ha sterkt vern i mot nedbygging.
- b) Ha en målsetting om at det årlig avvirkes det kvantum med skogsvirke som brukes og omsettes innad i kommunen. Dette vil i 2009 si ei avvirkning på minimum 10 000 m³.
- c) Arrangere årlige kurs i "Aktivt Skogbruk".
- d) Videreføre ordningen med "Ekstra skogkulturprosjekt" i sommermånedene.
- e) Motivere og sysselsette ungdom til å jobbe med skogkultur.
- f) Jobbe for å opprettholde dagens statlige tilskuddsordninger. Herunder å stimulere til planting etter hogst. Treslagsbytte der dette vil være økonomisk hensiktsmessig. (Viktig i forhold til fordelingen av midler ut til kommunen fra fylkesmannen.)
- g) Informere om skogfond, både på møter og i daglig kontakt med skogeiere, fokusere på de positive sidene ved skogfondsordningen.
- h) Registrere skogeiere som ønsker å selge skog på rot, og være behjelpelig med kontaktformidling overfor interesserte skogsarbeidere og formidle salg av vedskog.
- i) Øke kunnskapen om bioenergi.
- j) Være oppdatert på trevirkets egenskaper og formidle kunnskap mot aktuelle brukergrupper.
- k) Arrangere skogdager/temakvelder i ulike deler av kommunen. I løpet av vinteren 2010 ha gjennomført grendemøter i hele kommunen.
- l) Stimulere til samarbeid om gode skogsvegprosjekter.

Ansvarlig: Avdeling landbruk i samarbeid med Bardu skogeierlag.

ØKONOMISK TILTAK:

- Tilskudd til restaurering av eldre skogsbilveger der dette ikke dekkes av statlige tilskuddsordninger, samt hjelp til egenandel ved store, kostbare fellesanlegg.

Budsjett: 55 000 fra Kraftfondet.

PLANARBEID:

- Utarbeide en overordna strategi for skogsvegbygging i Bardu kommune med geografisk oppmåling av veger og implementering i Vbase (jmfr. bestilling gjennom arbeid med melding om Kystskogbruket.) Frist: Innen utgangen av 2010.

5.3 Tradisjonell produksjon i jordbruket

5.3.1 Tiltak som berører alle produksjoner

- a) Videreføre "Samordningsutvalget for landbruket i Bardu", og sikre god utnytting av de ressursene som er tilgjengelige hos ulike aktører innen landbruket i kommunen.

Ansvarlig: Avdeling landbruk

- b) Dølahallkurs videreføres. **Ansvarlig:** Samordningsutvalget og Troms Landbruksfaglige senter.
- c) Oppfordre Bondelaget til å videreføre Landbrukskafé som møteplass for de ulike aktørene som arbeider innen og med landbruk i kommunen. Ta opp og diskutere felles aktuelle tema, eventuelle tiltak en kan sette inn, samt tema for fagturner, kurs, møter osv.
- d) Simulere til bruk av utmarksbeite ved å bidra til tilrettelegging for oppføring av gjeterhytter i områder der dette kan øke beitedyrenes sikkerhet.

ØKONOMISKE TILTAK:

- Tilskudd til nydyrking (utbetales etter prioriteringsliste ved årsslutt). Inntil 50 % tilskudd, maks kr 2.000,-/daa
- Tilskudd til utbedring/bygging av driftsbygning som Innovasjon Norge har gitt tilsagn til (20 % av BU- tilskudd maks 50.000).
- Kommunen skal fortsatt gi et etableringstilskudd ved overtakelse av konsesjonspliktig landbrukseiendom. Forutsetning: Selvstendig drift og motta produksjonstilskudd. Det gis tilskudd med inntil kr 20.000,- som utbetales når gården er kommet i drift.

Budsjett: kr 235.000 (Kraftfondet). **Ansvarlig:** Avdeling landbruk

-
- Kommunal Landbruksvikarordning opprettholdes på dagens nivå med ei 100 % stilling som ei prøveordning ut 2009. Revideres september 2009.

Budsjett: kr 294 300 (innenfor eget budsjett). **Ansvarlig:** Avdeling landbruk

INFORMASJON:

- Informere om jordleie til eiere av eiendommer som ikke er i drift.

Ansvarlig: Avdeling landbruk i samarbeid med faglagene.

5.3.2 Kumelkproduksjon

- a) Stimulere til modernisering og utvikling av eksisterende og nye driftsenheter, herunder samdriftsløsninger.

ØKONOMISK TILTAK:

- Tilskudd til kvotekjøp. Sats i kr/liter avgjøres når oversikt kvotekjøp foreligger hvert år og følger strategien for tildeling av kvotetilskudd.

Budsjett: Kr 50.000 (inkl. støtte til geitmelkkvotekjøp) fra Kraftfondet, i tillegg kommer eventuelt omfordeling over avdelingens budsjett. Tilleggsfinansiering kan søkes kraftfondet ved behov.

PLANARBEID:

- Strategien for tildeling av kvotetilskuddet revideres. **Frist:** jan 2010

Ansvarlig: Avdeling landbruk i samarbeid med Bondelaget

5.3.3 Sauehold

- a) Bardu sau - og geitavlslag skal være en naturlig høringsinstans innenfor saker der beitebrukerne har interesser.
- b) Opprettholde og prioritere Investeringsstøtten (tidligere Organisert beitebruk) innenfor tilskudd spesielle miljøtiltak i landbruket (SMIL).
- c) Bardu kommune skal føre en aktiv rovviltpolitikk med mål at utøvere innenfor saueneringa fortsatt skal ha tilgang til utmarka og at drifta skal kunne foregå minimum som i dag, blant annet ved å arbeide for at det skal bli enklere å få fellingstillatelser på rovdyr og at staten skal ta kostnadene ved skadefelling, og gi erstatning for skade rovdyr påfører eiere av husdyrbestander.

PLANARBEID:

- Videreutvikle "Beredskapsplan for akutte rovviltskader".

Ansvarlig: Avdeling landbruk

ØKONOMISK TILTAK:

- Stimulere til medlemskap i Sauekontrollen. Det skal kunne søkes og ytes et engangstilskudd på kr 2.000.
- Det skal kunne søkes om tilskudd for å stimulere til avlsfremmende tiltak ved behov.

Budsjett: Tilleggsfinansiering kan søkes kraftfondet ved behov.

5.3.4 Spesialisert storfekjøttproduksjon

- a) Styrke kompetansen. Bl.a. arrangere Dølahallkurs/ studiering med hovedfokus på "Hvordan redusere kostnadene innenfor produksjonen".
- b) Se på muligheter for Norturas "Biffring"- Større besetninger og samarbeidsmodeller der den enkelte produsent specialiserer seg enten på ammeku og kalv eller slutføring av okse.
- c) Profilere storfekjøtt fra Bardu.
- d) Vurdere muligheten for beitelag for storfe i kommunen.

ØKONOMISK TILTAK:

- Tilskudd til nyetableringer med kr 20.000,-

Budsjett: Tilleggsfinansiering kan søkes kraftfondet ved behov

5.3.5 Geit

"Akkurat nå arbeides med planer om samleseter for geit. Her kan en sette geitene sine i pensjon og være kvitt dem om sommeren, for geita gjør også mye skade på skogen. Derfor er særlig skogbruksfolk levende interessert i å internere geitene på et sted hvor de kan leve uten å gjøre ugagn. Geitmelka er for tiden så godt betalt at det ville være økonomisk uforsvarlig om geita skulle dø helt ut."

Johan Elverum. Fra Bardu Bygdebok Bind I (1949)

- a) Motivere eksisterende bruk til fortsatt deltagelse i prosjektet "Friskere geiter".

ØKONOMISK TILTAK:

- Tilskudd til kvotekjøp (sats i kr/liter avgjøres når oversikt kvotekjøp foreligger hvert år og følger strategien for tildeling av kvotetilskudd).

Budsjett: Kr 50.000 inkl. støtte til kumelkkvotekjøp fra Kraftfondet, i tillegg kommer eventuelt omfordeling over avdelingens budsjett. Tilleggsfinansiering kan søkes kraftfondet ved behov.

PLANARBEID:

- Strategien for tildeling av kvotetilskuddet revideres. **Frist:** Januar 2010
Ansvarlig: Avdeling landbruk, Bondelaget

5.4 Ekstra tiltak som følge av interkommunalt landbruks - samarbeid med Salangen kommune

Kommunestyret 18.06.2008 Sak: PS 67/08

Vedtak: Bardu kommune vedtar avtale om landbrukssamarbeid mellom Bardu og Salangen kommune i hht. Kommunelovens § 28 b) og § 28 e).

Budsjettrammen for Avdeling landbruk skal være uendret.

Avtaleperioden er satt fom 01.08.08 tom 31.12.2009. Salangen kommune betaler kr 268 600,- for hele avtaleperioden. For budsjett 2009 er det satt av kr 24 000,- til økte utgifter til Jordbruksforvaltningen. Resterende til fordeling gjennom tiltak som vedtas under revideringen av Landbruksplan:

- Restaurering, punktutbedringer av eldre skogsbilveier inntil 50 % tilskudd maks kr 5000,- pr tiltak. Krav om dokumentasjon av utgifter.
- Avklaringstilskudd i forbindelse med planlegging/forprosjekt av ny driftsbygging eller større ombygging av driftsbygning. Krav om dokumentasjon av utgifter. Inntil 50 % tilskudd maks kr 20 000,- pr avklaringstiltak.
- Økonomisk rådgiving for vurdering av potensialet i husdyrproduksjon eller for ny produksjon (for eksempel TINE- ØRT, Nortura – økonomi rådgiving). Inntil 50 % tilskudd maks kr 2500,-.
- Kompetanseheving (bl.a. Dølahallkurs). Krav om dokumentasjon av utgifter. Inntil 50 % tilskudd maks kr 3000,- pr kurs/tiltak.

Budsjett: Kr 244 600,- ubrukte midler settes av på fond.

Ansvarlig: Avdeling landbruk

5.5 Kulturlandskapet

PLANARBEID:

- a) Revidere tiltaksplanen for bruk av de økonomiske virkemidlene, for slik å prioritere og stimulere til viktige tiltak for vedlikehold av kulturlandskapet og bedre ivaretaking av miljøet. **Frist:** Innen februar 2010.

Ansvarlig: Avdeling landbruk i samarbeid med avdeling kultur. Faglaga er høringsinstanser.

5.6 Rekruttering

- a) Stimulere til salg av landbrukseiendommer som ikke drives eller bebos.

INFORMASJON:

- Innlede samarbeid med Hagelaget som ledd i profilering av småskala jord-/hagebruk.
- Fortsatt informere om landbruket i skole og barnehage. Bl.a. bidra ved 10. klassens yrkesveiledning og arrangere studietur til Senja Videregående Skole.

Ansvarlig: Bondelaget

Frist: 2010

5.7 Landbruksbaserte tilleggsnæringer

- a) Kartlegge muligheter for "Bygdeservice" hvor bønder samarbeider og formidler oppdrag de kan utføre, og på den måten utnytte ledig maskin- og arbeidskapasitet.

- b) Satse på merkevarebygging av nisjemat med lokalt særpreg.

- c) Reguleringsplaner for grusuttak skal sendes på høring til landbruksmyndighetene.

Ansvarlig: Avdeling for plan og utvikling.

- d) Bær dyrking er ei lite utnyttede næring som kan utnyttes bedre.

- e) Birøkt er ei næring i startfasen, men det er behov for informasjon om birøkt.

Ansvarlig: Birøkterlaget i samarbeid med avdeling landbruk.

- f) Samarbeide med kommunens grunneierlag om tiltak knyttet til tilrettelegging for allmenn ferdsel i utmark.

- g) Mini/mikrokraftverk bør utredes flere steder i kommunen.

- h) Vurdere muligheter for hyttebygging i aktuelle områder utenfor Altevatområdet.

INFORMASJON:

- Gårdsturisme i Bardu bør synliggjøres i den turistinformasjon som er tilgjengelig i Bardu.
Ansvarlig: Grunneierlag med støtte fra Avdeling service.
- "Inn på tunet" tiltak er ei næring i vekst her i kommunen. Det må informeres slik at det er kjent innen kommunen og i nabokommuner hva som tilbys her i Bardu.
Ansvarlig: Avdeling landbruk i samarbeid med "Inn på tunet"- tilbydere i Bardu.

5.8 ELAV - prosjektet

ELAV - prosjektet ble avsluttet i 2008.

Rapporten fra ELAV - prosjektet legges ut på www.bardu.kommune.no under landbruk

Frist: September 2009

Ansvarlig: Avdeling landbruk